Sted og dato:

Innholdsfortegnelse

1	KS-0979B WFC Sertifikat for arbeids- og levevilkår på fiskefartøy (ILO 188) - Førstegang/Fornyelse
1.1	Ansvar for rederi, skipsfører og fiskere (ILO 188 artikkel 8)
1.2	Mannskapsliste (ILO 188 artikkel 15)
1.3	Kvalifikasjoner (ILO 188 artikkel 13-14)
1.3.1	Sertifikatpliktig personell
1.3.2	Ikke-sertifikatpliktig personell
1.3.3	Ny delsjekkliste
1.4	Minstealder (ILO 188 artikkel 9)
1.5	Helseerklæring (ILO artikkel 10-12)
1.6	Arbeids- og hviletid (ILO artikkel 13-14)
1.7	Arbeidsavtale (ILO 188 artikkel 16-20, 34-39)
1.8	Hjemreise (ILO 188 artikkel 21)
1.9	Bruk av privat arbeidsformidling (ILO 188 artikkel 22)
1.10	Lønnsutbetaling (ILO 188 artikkel 23-24)
1.11	Arbeidsmiljø, sikkerhet og helse (ILO 188 artikkel 31-33)
1.11.1	Risikovurdering
1.11.2	Opplæring
1.11.3	Varsel og melding om sjøulykke og personulykke
1.11.4	Personlig verneutstyr
1.11.5	Arbeidsutstyr
1.11.6	Verne- og miljøarbeid
1.11.7	Helsefarlige stoffer
1.12	Medisinsk behandling om bord (ILO 188 artikkel 29-30)
1.13	Kost og forpleining (ILO 188 artikkel 27)
1.14	Innredning (ILO 188 artikkel 25-28)
1.14.1	Generelt om innredning
1.14.2	Vedlikehold og renhold - Rom for besetningen
1.15	Klagebehandling om bord

Sted og dato:

1	**KS-0979B WFC Sertifikat for arbeids- og levevilkår på fiskefartøy (ILO 188) - Førstegang/Fornyelse** **Veiledning:** Denne sjekklisten skal brukes ved inspeksjon på fiskefartøy som skal ha Sertifikat for arbeids- og levevilkår på fiskefartøy. (WFC: Work in fishing Convention) Sjekklisten gir en oversikt over de tilsynsområdene (nr. 1 – 14) som skal kontrolleres og være i orden før et WFC sertifikat kan utstedes. Alle sjekkpunktene i listen skal kontrolleres før et tilsynsområde kan bekreftes i orden. Kontrollen av hvert sjekkpunkt kan baseres på stikkprøver etter inspektørens vurdering i hvert enkelt tilfelle. «Veiledning for gjennomføring av kontroll» under hvert tilsynsområde gir et utgangspunkt for gjennomføring av kontrollen. Det vil ikke alltid være nødvendig å gjennomføre kontrollen like detaljert ved hver enkelt inspeksjon. Etter avsluttet inspeksjon skal det utstedes en ILO 188 Rapport (KS-0813E). Pålegg og ILO 188 Rapport skal utstedes på engelsk. Ref. ID: 1418 - Sertifikat for arbeids- og levevilkår for fiskefartøy **Henvisning:** FOR-2014-12-22-1893 Forskrift om tilsyn og sertifikat for norske skip og flyttbare innretninger § 14 (4).						
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.1	**Ansvar for rederi, skipsfører og fiskere (ILO 188 artikkel 8)** **Veiledning:** Undersøk om ansvarsforholdene om bord. Veiledning for inspeksjon om ansvar: - Skipsregistrenes registrering av eier, ISM ansvarlig eller driftsansvarlig. - Sikkerhetsstyringssystemet - Loggbøker - Mannskapsliste - Dokumentasjon på kommunikasjon mellom skipsfører og rederiet - Referater fra verneombud og arbeidsmiljøutvalg - Arbeids- og hviletidsskjema						
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

Sted og dato:

1.1.1	**Ansvar rederi** Avklar hvem som er ansvarlig rederi etter skipssikkerhetslovens § 4. Med rederiet menes den som står som ISM ansvarlig i Sikkerhetsstyringssertifikatet (SMC og DOC). For fartøy som ikke har krav om SMC sertifikat regnes fartøyets registrerte eier som rederiet. Dersom fartøyets eier har overlatt ansvaret for driften av skipet til en annen regnes denne som rederiet. Dette skal være registrert i Skipsregistrene med rollen "Driftsansvarlig" eller "ISM ansvarlig". Rederiet har en overordnet plikt til å påse at byggingen og driften av skipet skjer i samsvar med norske regler. Rederiet skal sørge for at forholdene legges til rette for at alle de som har sitt arbeid om bord, har mulighet for å oppfylle sine forpliktelser etter loven.	ILO 188 Artikkel 8 / LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 4 og 6.	2515			
1.1.2	**Ansvar skipsfører** Avklar hvem som er skipsfører om bord. Skipsfører har sørge for- og medvirkningsplikter etter Skipssikkerhetslovens §§ 8, 19, 29, 37, 45.	LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven .	2525			
1.1.3	**Ansvar andre om bord** Andre som er om bord har, så langt dette følger av vedkommendes stilling, en medvirkningsplikt etter Skipssikkerhetslovens §§ 8, 20, 30, 38, 45.					
1.2	**Mannskapsliste (ILO 188 artikkel 15)** **Veiledning:** Dersom det er krysset av for personellalarm og UMS alarmer i bemanningsoppgaven, sjekk at disse er i orden.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

Sted og dato:

1.2.1	**Mannskapsliste** Alle fiskefartøy uansett størrelse skal ha en mannskapsliste som viser hvem som til enhver tid har sitt arbeid om bord på fiskefartøyet. Mannskapslisten skal oppdateres senest i forbindelse med at fartøyet går fra havn og rederiet skal ha en kopi av mannskapslisten på land. IMOs skjema for mannskapsliste kan brukes som mal, ref. vedlegg til RSR 11-2017, men rederiet kan også utarbeide egne mannskapslister med tilsvarende eller mer utfyllende informasjon. - Sjekk at fartøyet har en mannskapsliste som viser hvem som til enhver tid har sitt arbeid om bord på fiskefartøyet. Mannskapslisten kan være i elektronisk format. - Sjekk at en kopi av mannskapslisten er sendt til rederiet/rederiets representant på land. Kopien kan være i elektronisk format.	Forskrift 18. juni 2009 nr. 666 om bemanning av norske skip § 14	0199			
1.3	**Kvalifikasjoner (ILO 188 artikkel 13-14)**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.3.1	**Sertifikatpliktig personell**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

Sted og dato:

1.3.1.1	**Gyldige sertifikater** Kontroller gyldighetsdato på sertifikater. For utenlandske kontroller gyldig påtegning/CRA. Alle sertifikatpliktige personer skal ha gyldig norsk maritimt sertifikat, eller dispensasjon fra sertifikatkravene i kvalifikasjonsforskriften, i henhold til kvalifikasjonskravene for de ulike stillingene om bord. Alternativt skal sertifikatpliktig person ha utenlandsk maritimt sertifikat sammen med gyldig påtegning om anerkjennelse av sertifikatet (Endorsement) eller Certificate of Receipt of Application (CRA) (gyldig i 3 måneder fra utstedelse).	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk §§ 19, 3 og 9. Anerkjennelse av utenlandsk opplæring og sertifikat.	0200			
1.3.1.2	**Vakthavende navigatør** Kontroller at vakthavende navigatører har gyldig radiooperatørsertifikat min. begrenset operatørsertifikat (ROC). Har fartøyet fartsområde A2,A3,A4 skal det være en med gyldig Kompetansesertifikat GOC (General Operator's Certificate) som gir i tillegg rett til å tjenestegjøre i radiodekningsområdene A2, A3 og A4.	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk § 46.	0223			
1.3.2	**Ikke-sertifikatpliktig personell** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av kvalifikasjonene til ikke-sertifikatpliktig personell: • Sjekk mannskapsliste og alarminstruks for å få oversikt over besetningens ansvarsområder. • Sjekk dokumentasjon på godkjent kursbevis, vitnemål, opplæringsbok, praktisk opplæring og tjenestetid.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

* **A**: Akseptert **IR**: Ikke relevant **P**: Pålegg **K**: Kommentar **F**: Funn fra revisjon

1.3.2.1	**Sikkerhetsopplæring** - Kontroller at påbudt sikkerhetsopplæring er gjennomført og at kursbevis kan fremvises. Alle fiskere på fartøy som driver ervervsmessig fiske eller fangst skal ha gjennomgått minst 40 timers grunnleggende sikkerhetsopplæring. For fiskere som er fylt 67 år er denne opplæringen frivillig (§3). Deretter skal alle gjennomgå repetisjonskurs mellom hvert femte og åttende år. For fiskere over 60 år skal repetisjonskurs etter denne paragraf være frivillig (§4). Evt. andre ikke sertifikatpliktig personell om bord, som pålegges oppgaver i skipets alarminstruks, skal enten ha kompetansesertifikat, ferdighetssertifikat som omfatter krav til grunnleggende sikkerhetskurs, eller ferdighetssertifikater som dokumenterer grunnleggende sikkerhetskurs. Gjelder ikke maskin- og dekksoffiserer på fiskefartøy med gyldig sertifikat i henhold til STCW- konvensjonen.	FOR 1989-02-10 nr. 88 Forskrift om sikkerhetsopplæring for fiskere §§ 3 og 4. FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk § 8.	0233			
1.3.2.2	**Arbeidsspråk** Kontroller at språkkunnskaper er i samsvar med forskriftens krav. Sjøfolk skal kunne kommunisere med hverandre på fartøyets arbeidsspråk fastsatt av rederiet om grunnleggende sikkerhetsspørsmål og forstå sikkerhetsinformasjon ved tekst, symboler og alarmer.	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk § 11.	2056			
1.3.2.3	**Internopplæring** Kontroller at sjøfolkene om bord er gitt en grunnleggende internopplæring i skipets nødprosedyrer, sikkerhetsutstyr, verneutstyr mv.	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk §§ 6 og 7.	0233			

1.3.2.4	**MOB-båtfører, ferdighetssertifikat** Kontroller om MOB båtførere har ferdighetssertifikat for føring av redningsfarkost og MOB båt. Det kreves ikke båtførerkurs for hurtiggående MOB-båt (ferdighetssertifikat HMOB), jf. § 48 i forskrift nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk, selv om dette kommer frem i skipets alarminstruks.	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk §§ 47 og 48.	0250			
1.3.2.5	**Besetning som inngår i brovakt** Kontroller om besetning som inngår i brovakten har ferdighetssertifikat brovakt eller relevant kompetansesertifikat dekk.	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk § 33.	0222			
1.3.2.6	**Besetning som inngår i maskinvakt** Sjøfolk som inngår i maskinvakten på sjøgående skip med framdriftskraft 750 kW eller mer skal ha ferdighetssertifikat maskinvakt eller kompetansesertifikat maskin.	FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk § 42.	0222			
1.3.3	**Ny delsjekkliste**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.4	**Minstealder (ILO 188 artikkel 9)** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av minstealder: • Mannskapsliste, pass, eller annen offisiel dokumentasjon (f.eks. sjøfartsbok) som bekrefter arbeidstakernes fødselsdato. • Arbeids- og overtidsregistrering. • Ulykkesrapporter og rapporter fra verneombud og arbeidsutvalg om ungdom under 18 har vært involvert. • Sjekk dokumentasjon på risikovurdering.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

1.4.1	**Minstealder** Kontroller at aldersbestemmelsene følges om bord. Personer som ikke har fylt 18 år omfattes av begrepet ungdom. 16 år er minstealder for ungdom som skal arbeide om bord på fiskefartøy. Forskriften åpner likevel for at ungdom som har fylt 15 år kan utføre lett arbeid på fiskefartøy i skoleferier eller yrkesrettet opplæring innen fiske. På fiskefartøy som har ungdom under 18 år skal forskrift 25. april 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip gjennomgås med skipsfører for å sikre at kravene for ungdom er kjent.	Forskrift 25. april 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip	0301			
1.4.2	**Nattarbeid og ungdom** Kontroller at ungdom under 18 år ikke deltar i nattarbeid. På fiskefartøy skal ungdom som er skolepliktig, ha sammenhengende arbeidsfri periode mellom klokken 20.00 og 06.00. Ungdom som ikke er skolepliktig, skal ha sammenhengende arbeidsfri periode mellom klokken 22.00 og 06.00 eller mellom klokken 23.00 og 07.00. Dispesasjon fra forskriftens krav skal dokumenteres av skipsfører. De bestemmelser som kan fravikes ved dispensasjon er ikke bindende for arbeid som er ledd i godkjente lærlingkontrakter eller videregående opplæring.	FOR 2002-04-25 nr. 423 Forskrift om arbeid av ungdom på norske skip §§ 4, 10, 12.	3220			

Sted og dato:

1.4.3	**Særskilt risikovurdering for ungdom** Kontroller at særskilt risikovurdering er utført når ungdom mellom 15 og 18 år arbeider om bord. Med bakgrunn i de unges antatt manglende kjennskap til sikkerhetsaspekter og manglende erfaring/øvelse, skal det utføres særskilte vurderinger om faktorer i arbeidsmiljøet kan gi risiko for skade på unge arbeidstakere.	FOR 2002-04-25 nr. 423 Forskrift om arbeid av ungdom på norske skip § 5.	0899			
1.4.4	**Arbeid som kan medføre helsefare** Kontroller at ungdom under 18 år ikke utfører arbeid som kan medføre skadelig utsettelse for giftige eller kreftfremkallende faktorer, skadelig stråling, støy eller andre faktorer som kan gi kronisk helseskade. Ungdom under 18 år skal ikke utføre arbeid som innebærer risiko for høyspenning.	FOR 2002-04-25 nr. 423 Forskrift om arbeid av ungdom på norske skip § 8.	0301			
1.5	**Helseerklæring (ILO artikkel 10-12)** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av helseerklæring: • Dokumentkontroll.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.5.1	**Helseerklæring** Kontroller at det foreligger gyldig helseerklæring for de som har sitt arbeid om bord. Helseerklæring utstedt i samsvar med de krav som stilles til helseerklæringer i et EØS-land godtas som gyldig helseerklæring når helseerklæringen er utstedt i hjemlandet eller siste bostedsland til den som har sitt arbeid om bord.	FOR 2014-06-05 nr. 805 Forskrift om helseundersøkelse på skip §§ 10, 4 og 5.	0232			

Sted og dato:

1.6	**Arbeids- og hviletid (ILO artikkel 13-14)** **Veiledning:** Hviletiden skal være minst 10 timer i løpet av en hvilken som helst periode på 24 timer, og minst 77 timer i løpet av en hvilken som helst periode på 168 timer. Hviletiden på 10 timer kan deles i to perioder, hvorav én skal være på minst 6 timer. Tidsrommet mellom to hvileperioder skal ikke overstige 14 timer. Dokumentasjon. For fiskefartøy er det ikke krav til hviletidsskjema, men det er et av alternativene som kan benyttes. Det skal kreves dokumentasjon som viser hvordan kravene til hviletid blir etterlevd (§6), Om ikke hviletidsskjema benyttes skal det fremlegges en vaktplan, driftsplan eller annet dokument som viser at krav til hviletid, slik det kommer frem av regelverket eller er regulert i tariffavtale, blir overholdt ved normal drift av fiskefartøyet. Slik vaktplan, driftsplan, eller annet dokument, skal være tatt inn som en del av fiskefartøyets ISM system/sikkerhetsstyringssystem. Om det har oppstått avvik fra det som er beskrevet i vaktplan, driftsplan, eller annet dokument, skal dette kunne finnes som avviksmelding i fiskefartøyets ISM system/sikkerhetsstyringssystem. Vær oppmerksom på at unntak fra bestemmelsene i første og annet ledd i § 3 kan fastsettes i bindende tariffavtale. I slike tilfeller skal aktuelle tariffavtale kunne fremvises ombord. Vær også oppmerksom på at fiskere (inkl. fører) som arbeider alene på eget fartøy, er unntatt fra kravene i forskrift om arbeids- og hviletid på fiskefartøy.

Nr.	Tekst	Hjemmel/henvisning	Påleggkode	Alvorsgrad	Status*	Anmerkning
1.6.1	**Hviletid** Kontroller om hviletidsbestemmelsene overholdes.	Forskrift 10. november 2017 om arbeids- og hviletid på fiskefartøy § 3.	0261			

1.6.2	**Arbeidstids- og hviletid for ungdom** Kontroller at arbeids- og hviletid for ungdom overholdes. På fiskefartøy kan ungdom som har fylt 15 år og a) er skolepliktig, utføre lett arbeid i skoleferier, hvis arbeidstiden verken overstiger 7 timer i døgnet eller 35 timer i uken b) ikke er skolepliktig, ha arbeid som inngår i yrkesrettet opplæring innen fiske, hvis arbeids- og skoletid til sammen verken overstiger 8 timer i døgnet eller 40 timer i uken. - Ungdom skal ha minst 30 minutters pause, om mulig sammenhengende, dersom den daglige arbeidstiden overstiger 4 1/2 time. - Ungdom skal ha en sammenhengende ukentlig fritid på minst 36 timer. Fritiden skal så vidt mulig omfatte søndag eller helligdag. - Arbeidstiden skal ikke være til hinder for den skolegangen som ungdom trenger for utdanningen sin, eller til hinder for å dra nytte av undervisningen. Fravik fra forskriftens krav skal dokumenteres av skipsfører. De bestemmelser som kan fravikes ved dispensasjon er ikke bindende for arbeid som er ledd i godkjente lærlingkontrakter eller videregående opplæring.	Forskrift 25. april 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip §§ 9, 11.	0260			
1.6.3	**Ungdom under 18 år - overtidsarbeid** Kontroller at ungdom under 18 år ikke har overtidsarbeid.	Forskrift 25. april 2002 nr. 423 om arbeid og utplassering av ungdom på norske skip § 9.	0260			
1.7	**Arbeidsavtale (ILO 188 artikkel 16-20, 34-39)** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av arbeidsavtale: - Kopi av arbeidstakers arbeidsavtale og av tariffavtale som utgjør en del av arbeidsavtale **Hjemmel:** FOR 2013-08-19 nr. 1000 Forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave (skip) §§ 2 første ledd og 6.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

Sted og dato:

1.7.1	**Arbeidsavtale** Kontroller at det foreligger kopi av skriftlig arbeidsavtale for arbeidstakerne om bord. Denne skal være signert av arbeidsgiver og arbeidstaker. Kontroller at arbeidsavtalen inneholder informasjonen som er gitt i forskriftens § 2. Det er ikke krav om at Sjøfartsdirektoratets formular skal brukes på fiskefartøy, jf. forskriftens § 3. Arbeidsavtalen skal inneholde opplysninger om: a. arbeidstakerens fulle navn, bosted, nasjonalitet, fødested og fødselsnummer eller, dersom arbeidstakeren ikke har fødselsnummer, fødselsår og dato, b. arbeidsgiverens navn og adresse, c. fartøyets navn når det gjelder tjeneste på ett fartøy, d. arbeidstakerens stilling, e. det som måtte være avtalt om i. ansettelse med rett og plikt til å tjenestegjøre på flere fartøy, ii. ansettelse for et bestemt tidsrom, iii. ansettelse for en bestemt reise, iv. arbeid av forbigående varighet, v. eventuell prøvetid, vi. gjensidig oppsigelsesfrist, vii. eventuell tidligste oppsigelsesdato, viii. eventuelt sted for fratredelse ved arbeidsforholdets opphør, f. tariffavtale som vil komme til anvendelse på forholdet eller, dersom slik tariffavtale ikke foreligger, avtalt månedslønn og overtidsbetaling pr. time, g. den dag lønnen skal løpe fra, samt hvor lang tid reisen forutsettes å ta hvis lønnen er fastsatt for en bestemt reise, h. omfanget av årlig ferie med lønn, eller eventuelt formelen som er benyttet for å beregne den, i. sykepenger og trygdeytelser som arbeidsgiveren skal sørge for at arbeidstakeren er dekket av, j. arbeidstakerens rett til hjemreise,	FOR 2013-08-19 nr. 1000 Forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave (skip) § 2. LOV 2013-06-21 nr. 102 Skipsarbeidsloven §§ 3-1 og 9-6 andre ledd.	0399			

* **A**: Akseptert **IR**: Ikke relevant **P**: Pålegg **K**: Kommentar **F**: Funn fra revisjon

Sted og dato:

	k. eventuelt andre arbeidsvilkår, l. sted og dato for arbeidsavtalens inngåelse. Arbeidsavtalen skal undertegnes av arbeidstakeren og arbeidsgiveren eller den arbeidsgiveren gir fullmakt. Avtalepartene skal ha hver sin original av arbeidsavtalen. Påse at tiltak i forbindelse med sikkerhet og helse om bord skal ikke under noen omstendighet påføre de som har sitt arbeid om bord utgifter. Dette gjelder også sikkerhetskurs.					
1.8	**Hjemreise (ILO 188 artikkel 21)**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.8.1	**Hjemreise** Sjekk at arbeidsavtale eller tariff avtale har bestemmelser om rettigheter til fri hjemreise.	FOR 2013-08-19 nr. 1000 Forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave (skip) § 2 første ledd.	0399			
1.9	**Bruk av privat arbeidsformidling (ILO 188 artikkel 22)**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

Sted og dato:

1.9.1	**Privat arbeidsformidling** Kontroller om privat arbeidsformidlingsvirksomhet for sjøfolk er benyttet. Det er tilstrekkelig at arbeidsgiver kan dokumentere at det er brukt arbeidsformidlingsvirksomhet som drives i Norge eller land som har ratifisert MLC eller ILO 188, ved formidling av arbeidstakere til fiskefartøy. Når arbeidsgiver ved formidling av arbeidstakere til fiskefartøy bruker arbeidsformidlingsvirksomhet som drives i land som ikke har ratifisert MLC eller ILO 188, skal arbeidsgiver ha dokumentasjon på at arbeidsformidlingsvirksomheten har prosedyrer i henhold til forskriftens § 3. Er arbeidsgiveren en annen enn rederiet, plikter rederiet å påse at arbeidsgiver oppfyller regelverket. Sertifikat som er utstedt av et av de anerkjente klasseselskapene anses å være tilstrekkelig dokumentasjon på oppfyllelse av norske krav, men det er ikke noe automatisk krav til sertifisering av arbeidsformidlervirksomheter. Hensikten med denne kontrollen er å avdekke uetisk arbeidsformidlingsvirksomhet.	Forskrift 19. august 2013 nr. 999 om bruk av arbeidsformidlings-virksomhet på skip (arbeidsformidlingsforskriften) § 3. RSR 11-2017 / LOV 2013-06-21 nr. 102 Skipsarbeidsloven §§ 2-4 og 3-9.	0399			
1.10	**Lønnsutbetaling (ILO 188 artikkel 23-24)** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av lønnsutbetaling: • Sjekk arbeidsavtalen, og ev. lønningsliste, for å få bekreftet at lønn utbetales minst månedlig, eller med annen regelmessighet. • Sjekk at arbeidstakeren får en bekreftelse på lønnsutbetalingen (f.eks. lønnsslipp). • Gjennomfør intervjuer, i enerom, med et representativt utvalg av arbeidstakerne, for å få bekreftet at lønnsutbetalingen er i henhold til arbeidsavtalen. • Det er ikke et krav til at dokumentasjon om lønnsutbetaling er om bord, men inspektøren kan be om at relevant dokumentasjon blir ettersendt om nødvendig.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

* **A**: Akseptert **IR**: Ikke relevant **P**: Pålegg **K**: Kommentar **F**: Funn fra revisjon

Sted og dato:

1.10.1	**Lønnsoppgave** Kontroller at arbeidstakeren mottar avtalt lønn minst en gang i måneden. Skipsarbeidsloven § 4-2: (1) Utbetaling av lønn skal skje minst én gang i måneden. Utbetaling av feriepenger skjer i henhold lov 6. juni 1972 nr. 43 om ferie for fiskere. (2) Arbeidstaker har rett til månedlig skriftlig oppgave over tilgodehavende og utbetalte beløp, med angivelse av lønn, tilleggsutbetalinger og eventuelle trekk. (gjelder ikke for arbeidstakere på fiske- og fangstfartøy med mindre det er avtalt løpende tidslønn, jf. forskriften § 5). (3) Arbeidstaker kan kreve fast månedlig overføring via bank av hele eller deler av sitt tilgodehavende til husstandsmedlemmer eller andre. NB! Ettersom lott ikke regnes som "lønn", gjelder heller ikke skipsarbeidslovens øvrige bestemmelser om lønn når arbeidsvederlaget utbetales i lott. For eksempel gjelder ikke reglene om månedlig utbetaling av lønn i §4-2.	FOR 2013-08-19 nr. 1000 Forskrift om arbeidsavtale og lønnsoppgave (skip) § 5. LOV 2013-06-21 nr. 102 Skipsarbeidsloven Kapittel 4 Lønn mv.	0399			
1.11	**Arbeidsmiljø, sikkerhet og helse (ILO 188 artikkel 31-33)**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

* **A**: Akseptert **IR**: Ikke relevant **P**: Pålegg **K**: Kommentar **F**: Funn fra revisjon

Sted og dato:

1.11.1	**Risikovurdering** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av risikovurdering: • Gjennomgå et utvalg av utførte risikovurderinger, og sjekk at faremomenter er tilstrekkelig belyst og at forebyggende tiltak er beskrevet og fulgt opp. • Gjennomfør intervjuer med ledende personell for å sjekke om de er kjent med sitt ansvar for HMS. • Gjennomfør intervjuer, i enerom, med representativt utvalg av de som har sitt arbeid om bord, for å få bekreftet at de er kjent med innholdet i risikovurderingene. • Sjekk om det foreligger prosedyrer for risikovurdering, og om det er beskrevet rutiner for revisjon av risikovurderinger ved innføring av nytt arbeidsutstyr eller ny teknologi, samt øvrige endringer i arbeid som kan ha betydning for arbeidstakernes sikkerhet og helse. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 21 og 22.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.11.1.1	**Dokumentasjon på risikovurdering** Kontroller at det foreligger dokumentasjon på at det foretas regelmessige risikovurderinger. Resultatene av risikovurderingene skal dokumenteres skriftlig.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 2-2.	0899			
1.11.1.2	**Informasjon til arbeidstakere** Kontroller at arbeidstakere som utfører risikoutsatte arbeidsoperasjoner er kjent med de risikovurderinger som er gjort.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 2-5 andre ledd.	0899			
1.11.2	**Opplæring** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av opplæring: • Sjekk dokumentasjon på opplæring (opplæringsplaner, kvalifikasjonsmatriser o.l.). • Gjennomfør intervjuer med personell som utfører risikofylt arbeid for å få bekreftet at de har kjennskap til faremomenter og risikoreduserende tiltak/vernetiltak knyttet til arbeidsoperasjonene de utfører. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 21 og 22.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

1.11.2.1	**Dokumentasjon på opplæring** Kontroller at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon på at opplæring av arbeidstakerne er i henhold til forskriftene. Opplæring skal gis før det gis adgang til områder med alvorlig eller særskilt risiko. Ved innføring av ny teknologi eller ved endret eller ny risiko skal opplæringen gjentas.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 2-6 tredje ledd.	0252			
1.11.3	**Varsel og melding om sjøulykke og personulykke** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av varsel om sjøulykke og personulykke: • Kontroller at det finnes rutiner for melding og rapportering av uønskede hendelser, og sjekk etterlevelse. • Be om oversikt over registrerte ulykker om bord, samt en demonstrasjon på hvordan uønskede hendelser blir håndtert og fulgt opp for å unngå gjentakelse. • Sjekk rapporter fra internrevisjon og ledelsens gjennomgang for å avdekke om avvik og uønskede hendelser er behandlet, og at forbedringsområder er belyst. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 47.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.11.3.1	**Rutiner for melding om ulykker** Kontroller at fartøyet har etablert rutiner for melding og rapportering av sjøulykker og personulykker til sjøs. "Veileder - melding og rapportering av ulykker" finnes på www.sjofartsdir.no/aktuelt/publikasjoner/brosjyrer/.	FOR 2008-06-27 nr. 744 Forskrift om melde- og rapporteringsplikt til sjøs §§ 4, 5 og 6.	0899			
1.11.4	**Personlig verneutstyr** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll personlig verneutstyr: • Befaring i lager for verneutstyr. • Gjennomfør intervjuer med ansvarlig for innkjøp og-/eller vedlikehold av verneutstyr. • Sjekk dokumentasjon på at fallsikringsutstyr gjennomgår jevnlige kontroller, og at verne- og sikkerhetsutstyr oppbevares i egne skap om bord når det ikke er i bruk. • Gjennomfør intervjuer, i enerom, med et representativt utvalg av de som har sitt arbeid om bord, for å få bekreftet bruk av verneutstyr, og at arbeidstakerne har fått opplæring.					

Sted og dato:

Nr.	Tekst	Hjemmel/henvisning	Påleggkode	Alvorsgrad	Status*	Anmerkning
1.11.4.1	**Personlig verneutstyr egnethet** Kontroller at personlig verneutstyr om bord er tilpasset eksisterende forhold på arbeidsplassen, vedlikeholdt, rengjort og kun blir benyttet til angitte formål og er CE-merket.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 3-3.	0810			
1.11.4.2	**Opplæring i bruk** Kontroller om arbeidstakerne er kjent med hvilke farer verneutstyret skal beskytte mot, og de har fått opplæring i bruk av utstyret.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 3-5.	0810			
1.11.5	**Arbeidsutstyr** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av arbeidsutstyr: • Sjekk at arbeidstakere som har oppgaver i forbindelse med kontroll av arbeidsutstyr er gitt nødvendig opplæring, øvelse og instruksjon for å ivareta disse oppgavene. • Opplæring skal være dokumentert, jf. forskriftens § 2-6 tredje ledd.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.11.5.1	**Arbeidsutstyr, vedlikehold, instruks** Kontroller at arbeidsutstyret om bord vedlikeholdes regelmessig, at arbeidsinstruks er utarbeidet for bruk av særlig farlig arbeidsutstyr og at arbeidstakerne får tilstrekkelig informasjon og opplæring i bruk av dette.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip §§ 2-6 tredje ledd, 4-4 og 4-5.	0810			
1.11.6	**Verne- og miljøarbeid**					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

1.11.6.1	**Verneombud /arbeidsmiljøutvalg** - Kontroller at forskriften følges ved valg av verneombud og arbeidsmiljøutvalg samt at kravet til antalle verneombud er oppfylt. - Kontroller at verneombudets oppgaver er avklart, og om vervet utføres på forsvarlig måte. - Kontroller at arbeidsmiljøutvalget (AMU) oppgaver er avklart, og om vervet utføres på forsvarlig måte, hvis relevant. - Kontroller at verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalget har hatt opplæring på minst 40 timer. Dersom det foreligger en avtale mellom arbeidsgiver/ arbeidsgiverorganisasjon og arbeidstakerorganisasjon om en kortere varighet på opplæringen, skal denne avtalen kunne dokumenteres. - Kontroller at arbeidsmiljøutvalget avholder minst 6 møter årlig, og at det føres særskilt protokoll med hensyn til virksomheten, hvis relevant. - Kontroller at årsrapport for AMU utarbeides innen 31. januar og oppbevares om bord slik at den kan fremvises Sjøfartsdirektoratet på forespørsel.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip Kapittel 5. Verneombud og verne- og miljøutvalg.	0290			
1.11.7	**Helsefarlige stoffer** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av helsefarlige stoffer: • Befaring i kjemikalielagre. Sjekk at det føres stoffkartotek. Kontroller ved stikkprøver at det finnes datablad for et utvalg av kjemikalier. Kontroller at journal føres og uttak signeres. • Be om å få se risikovurdering for spesielt farlige kjemikalier. • Gjennomfør intervjuer med arbeidstakere som bruker kjemikalier i arbeidet, i enerom, for å få bekreftet at de har gjort seg kjent med innholdet i databladet for de aktuelle kjemikalier. • Sjøfartsdirektoratet fører tilsyn med at reglene i tobakksskadeloven overholdes på skip, samt fartøyer og innretninger for øvrig. Sjøfartsdirektoratet kan bruke tilsvarende virkemidler som direktoratet har etter gjeldende regler om helseforhold og arbeidsmiljø på skip. Se tobakksskadeloven § 13 tredje ledd. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 21.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

1.11.7.1	**Stoffkartotek** Kontroller at det føres et stoffkartotek over de kjemikalier som brukes om bord. Stoffkartoteket skal inneholde alle opplysninger om kjemikaliene som er nødvendig for den aktuelle bruk. Slike opplysninger kan bl.a. være helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad, og øvrige opplysninger fra leverandør. Stoffkartoteket skal oppbevares lett tilgjengelig for arbeidstakerne.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 12-1.	0899			
1.11.7.2	**Journal for kjemikalier** Kontroller at det føres en egen journal for kjemikalier som skal brukes om bord. Journalen skal inneholde opplysninger om innkjøp, oppbevaringsforhold og mengde av kjemikalier. Det skal fremgå av journalen hvem kjemikalien er utlevert til, utlevert mengde og hva det skal brukes til. Arbeidstakeren skal kvittere for mottakelsen, og at vedkommende er gjort kjent med helserisiko som bruk kan medføre og nødvendige vernetiltak.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 12-10.	0899			
1.11.7.3	**Eksponering for kjemikalier o.a.** Kontroller at enhver eksponering for kjemikalier og biologiske faktorer som innebærer en helsefare for arbeidstakerne avdekkes og risikovurderes. Krav i ASH forskriften: a. hvilke kjemikalier og biologiske faktorer de som har sitt arbeid om bord eksponeres for, b. hvordan og ved hvilke aktiviteter og i hvilke områder eksponering forekommer, c. hvilke konsentrasjoner eksponering forekommer i, d. varigheten av eksponering, e. antall personer som har sitt arbeid om bord som kan bli utsatt for eksponering.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 11-4.	0899			

Sted og dato:

1.11.7.4	**Eksponeringslogg** Register over de som har sitt arbeid om bord som er eksponert for kjemikalier og biologiske faktorer Det skal for hvert skip føres register over de som har sitt arbeid om bord som ved bruk eller på annen måte er eller kan bli eksponert for: a. kreftfremkallende kjemikalier, b. andre kjemikalier som i henhold til risikovurderingen utgjør en særlig helserisiko, c. biologiske faktorer klassifisert i henhold til § 13-1, i gruppe 3 eller 4. Registeret skal inneholde opplysninger om hvilke kjemikalier og biologiske faktorer den som har sitt arbeid om bord er eksponert for, hvordan den som har sitt arbeid om bord er blitt eksponert, eksponeringstid og eksponeringsstyrke. Registeret skal for de som har sitt arbeid om bord som har vært utsatt for eksponering for kjemikalier oppbevares i minst 60 år og for biologiske faktorer i minst 10 år etter at eksponeringen er opphørt. Den som har sitt arbeid om bord som er oppført i registeret skal gjøres kjent med dette og ha adgang til opplysninger som gjelder egen person. Ved opphør av arbeidsforholdet eller hvis den som har sitt arbeid om bord krever det skal opplysningene gis skriftlig.	FOR 2005-01-01 nr. 8 Forskrift om arbeidsmiljø mv. på skip § 11-9.	0899			

1.11.7.5	**Tobakksskadeloven** Kontroller at rederiet sørger for at reglene i tobakksskadeloven blir overholdt. I lokaler om bord hvor allmennheten har adgang skal lufta være røykfri. Det samme gjelder i møterom og arbeidslokaler hvor to eller flere personer er samlet. Dersom det innen et område er flere lokaler som har samme formål, kan røyking tillates i inntil halvparten av disse. De røykfrie lokalene må ikke være mindre, eller av dårligere standard enn lokaler hvor røyking tillates. Det skal markeres med tydelige skilt at røyking er forbudt på steder hvor det kan være tvil om dette. NB: Tobakksskadeloven gjelder ikke for passasjerskip i utenriksfart.	Lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 25 Røykeforbud i lokaler og transportmidler / LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven §§ 22 og 25.	0399			

1.12 Medisinsk behandling om bord (ILO 188 artikkel 29-30)

Veiledning: Veiledning for gjennomføring av kontroll av medisinsk behandling om bord:

• Kontroller at skipsmedisin oppbevares i avlåst skap etc.

• Kontroller utløpsdatoer og merking av medisiner.

• Kontroller at det er utarbeidet prosedyrer for medisinsk behandling og vedlikehold av medisinkiste.

Sjekk dokumentasjon på kontroll med utlevering av legemidler og narkotiske stoffer, samt dokumentasjon på kvalifikasjoner for medisinsk personell.
Hjemmel: LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 27.

Nr.	Tekst	Hjemmel/henvisning	Påleggkode	Alvorsgrad	Status*	Anmerkning
1.12.1	**Skipsmedisin, oppbevaring** Kontroller at skipsmedisin oppbevares slik at den holder god stand.	FOR 2001-03-09 nr. 439 Forskrift om skipsmedisin § 18.	0371			
1.12.2	**Skipsmedisin, ettersyn** Kontroller at dokumentasjon på utført ettersyn oppbevares om bord.	FOR 2001-03-09 nr. 439 Forskrift om skipsmedisin § 22.	0371			

1.12.3	**Håndbøker i førstehjelp** Kontroller at det finnes håndbøker i førstehjelp.	FOR 2001-03-09 nr. 439 Forskrift om skipsmedisin § 25.	0371			
1.12.4	**Kvalifikasjoner** Kontroller at skipsfører og de som er gitt fullmakt har tilstrekkelig kvalifikasjoner for utdeling av medisiner (0241) og utføring av medisinsk behandling (0251). (Påleggskoder i parentes).	FOR 2001-03-09 nr. 439 Forskrift om skipsmedisin § 26. FOR 2011-12-22 nr. 1523 Forskrift om kvalifikasjoner mv. for sjøfolk §§ 49 og 50.	0241			
1.13	**Kost og forpleining (ILO 188 artikkel 27)** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll: Kostholdet om bord skal være tilpasset fiskernes behov, hensyntatt blant annet religiøse og kulturelle skikker som er aktuelle for de som er om bord på fiskefartøyet. Tilberedning og servering av mat skal skje på en hygienisk måte. • Befaring av messe og rom for proviant, og sjekk renhold. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 26.					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**
1.13.1	**Proviant** Kontroller at tilstrekkelig proviant er tilgjengelig, og at den blir forsvarlig oppbevart. Proviant rom skal være anordnet slik at varer ikke kan plasseres direkte på dørken. I kjølerom og fryserom skal temperaturen kunne avleses på utsiden. Temperaturen i kjølerom eller tilsvarende skal kunne holdes mellom -1 grader C og +4 grader C under alle klimaforhold. Temperaturen i frysebokser, fryseskap eller fryserom skal kunne holdes på -18 grader C eller lavere under alle klimaforhold. Det skal være mulig å oppbevare fisk adskilt fra andre matvarer. (Vi kan akseptere -18 grader C. §11-12 (3) sier -25 grader C, men dette skal endres til -18 grader C). For fartøy som plikter å føre dekksdagbok skal det innføres opplysninger vedrørende drikkevann og proviant, jf. forskriftens § 11-21 (5).	FOR 2000-06-13 nr. 660 Forskrift om fiskefartøy på 15 m og derover §§ 11-12, 11-18, 11-21 (5)	0421			

Sted og dato:

Nr.	Tekst	Hjemmel/henvisning	Påleggkode	Alvorsgrad	Status*	Anmerkning
1.14	**Innredning (ILO 188 artikkel 25-28)** **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 21.					
1.14.1	**Generelt om innredning** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av innredningen generelt: • Befaring i rom for besetningen, samt tilfeldig valgte soverom. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 21.					
1.14.1.1	**Innredning** Sjekk at interiør og utstyr er i orden. Kontroller at innredningen er tilstrekkelig oppvarmet. Innredningen skal kunne oppvarmes tilstrekkelig slik at det holdes min. temperatur på pluss 22 grader C i alle oppholdsrom ved en utetemperatur på -15 grader C. Sjekk at varmeapparat er fast anbrakt og skjermet mtp brannrisiko (§ 11-6). Kontroller at atkomst til utganger og nødutganger er merket forskriftsmessig.	FOR 2000-06-13 nr. 660 Forskrift om fiskefartøy på 15 m og derover, kap. 11.	0300			
1.14.1.2	**Ventilasjon** Kontroller at ventilasjon og luftavtrekk er i orden. Kontroller at det er utarbeidet rutiner for kontroll av ventilasjonssystemet. Ved oppbygging av støv, hår, sopp osv. må ventilasjonssystemet rengjøres slik at en sikrer godt inneklima og ren luft og reduserer brannfaren om bord.. Stikkprøvekontroller at kanaler og utløp er i orden og tilfredstillende rengjort.	FOR 2000-06-13 nr. 660 Forskrift om fiskefartøy på 15 m og derover, kap. 11-5	0320			

Sted og dato:

Nr.	Tekst	Hjemmel/henvisning	Påleggkode	Alvorsgrad	Status*	Anmerkning
1.14.2	**Vedlikehold og renhold - Rom for besetningen** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av vedlikehold og rengjøring av innredningen: • Befaring i bysse, messe, sanitærrom, oppholdsrom og soverom. **Hjemmel:** LOV 2007-02-16 nr. 9 Skipssikkerhetsloven § 25.					
1.14.2.1	**Tilsyn med rengjøring** Kontroller at inspeksjoner av soverom, oppholdsrom, bad, toaletter og messer utføres og dokumenteres. Skipsføreren eller den han bemyndiger skal jevnlig føre tilsyn med rengjøringen av bl.a. alle rom for besetningen, jf. forskriftens § 11-21 (5).	FOR 2000-06-13 nr. 660 Forskrift om fiskefartøy på 15 m og derover § 11-21 (5) FOR 1991-10-15 nr. 713 Forskrift om forpleining på fiske-/fangstfartøy § 29.6. Forskrift 1966-11-9 nr. 5 (bysse) Forskrift 1957-11-22 nr. 9173 (innredning),	0390			
1.15	**Klagebehandling om bord** **Veiledning:** Veiledning for gjennomføring av kontroll av klagebehandling om bord: • Sjekk om prosedyren for klagebehandling om bord for å avdekke om prosedyren fungerer etter sin hensikt, og ha særskilt fokus på retten til å bli ledsaget eller representert i klageprosessen og å bli beskyttet mot trakassering i forbindelse med klageprosessen. • Sjekk at de som har sitt arbeid om bord har en kopi av klageprosedyren på skipets arbeidsspråk. • Sjekk om det står i prosedyren for klagebehandling om bord at de som har sitt arbeid om bord kan klage direkte til skipsfører eller ekstern Sjøfartsdirektoratet. • Gjennomfør intervjuer, i enerom, med et representativt utvalg av de som har sitt arbeid om bord, for å få bekreftet at de har en kopi av klageprosedyren, at de kan klage direkte til skipsfører eller Sjøfartsdirektoratet, og at de ikke har blitt utsatt for trakassering i forbindelse med klageprosesser. **Hjemmel/Henvisning:** FOR 2013-08-19 nr. 998 Forskrift om klagerett for skipsarbeidere §§ 1 og 2. / FOR-2013-08-19-998 Forskrift om klagerett for den som har sitt arbeid på skip, se §§ 3 til 5					
Nr.	**Tekst**	**Hjemmel/henvisning**	**Påleggkode**	**Alvorsgrad**	**Status***	**Anmerkning**

Sted og dato:

1.15.1	**System for klagebehandling** Kontroller at det er et system for klagebehandling om bord, som inkluderer følgende: • Rederiet skal oppnevne en person om bord som skal ha ansvar for behandling av klager fra de som har sitt arbeid om bord. • Alle som har sitt arbeid om bord skal informeres om hvem klagebehandleren er, og hvordan han eller hun kan kontaktes for å fremsette en klage. • Alle klager skal fremsettes skriftlig. • Den personen som er utnevnt som klagebehandler skal søke å få saken løst på lavest mulig nivå om bord, men den som har sitt arbeid om bord har også rett til å fremsette klager overfor rederiet og Sjøfartsdirektoratet. • Den som har sitt arbeid om bord skal gis et eksemplar av klageprosedyrene, med eventuelle vedlegg, som gjelder for skipet.	FOR 2013-08-19 nr. 998 Forskrift om klagerett for skipsarbeidere § 4.	0399			

Sted og dato:

1.15.2	**Vern mot diskriminering og trakassering** Kontrollere at fartøy har rutiner/prosedyre for å forebygge- og håndtere diskriminering/trakassering om bord. - Rutinene må minimum inneholde hvordan forebygge, melde, håndtere og følge opp saker/situasjoner hvor det er utilbørlig opptreden. Det bør være en del av det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet om bord. - Arbeidstakere, verneombud, tillitsvalgt bør medvirke i utarbeidelse av rutiner - Saker bør forsøkes å løses på laveste nivå om bord, om det lar seg gjøre. Ved behov kan eksempelvis verneombud/tillitsvalgt kontaktes. Ved tvist kan Likestillings og diskrimmineringsombudet bistå partene (arbeidsgiver/arbeidstaker)	Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) Kapittel 2 / LOV 2013-06-21 nr. 102 Skipsarbeidsloven Kapittel 10 Vern mot diskriminering.	0399			

1.15.3	**Veiledning om mobbing/trakassering** - Ta opp temaet om mobbing og trakassering o 27 % rapporterte i spørreundersøkelsen maritim sikkerhet i 2023 om at de var blitt mobbet/trakassert siste 12 mnd o Det ble avdekket direkte sammenheng mellom risiko og mobbing/trakassering. o Langt flere av de som ble mobbet/trakassert har vært i både nestenulykker og faktiske ulykker siste 12 mnd. o Fremover vil Sdir ha enda større oppmerksomhet omkring temaet mobbing/trakassering, og overordnet om arbeids- og levevilkår - Hvordan er arbeidsmiljøet og oppfølgingen her? (Skape refleksjon) Er det retningslinjer for konflikthåndtering, og hvordan en bidrar til et godt arbeidsmiljø om bord? o Rederi og ansatte bør gå sammen og se på akseptabel adferd/informasjon o Rederiet bør ha regler for oppførsel og beskrivelse av hva som skjer dersom reglene brytes, samt behov for avklaringer o Det skal være rutiner for varsling. Fungerer disse? o Hvordan fungerer vernetjenesten? o Hvordan inkluderes psykisk arbeidsmiljø, inkludert mobbing og trakassering, i vernetjenesten? o Definere hvordan verne- og miljøarbeidet om bord skal ivaretas om det velges å ikke ha verneombud (og dermed ikke krav til AMU) - Informere om hjemmesiden på Sdir.no om mobbing/trakassering o Inneholder mer veiledning og verktøy o Sdir tilbyr seminar for økt innsikt					